

اتحاد اسلامی مجاهدین افغانستان

مرکز تعلیمی افغانستان

مدیریت نصاب

قرابت درسی

ریاضی

برای صنف اول

مؤلف ریاضی: شاه محمد

مرتب درسی: عبدالواحد «قادر»

Ketabton.com

دری

برای صنف اول

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا
قال صلى الله عليه وسلم
فرموده است حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم،

رَضِيْتُ

راضی هستم

بِاللَّهِ رَبِّاَوْ

که الله پروردگار ما است و

بِالْإِسْلَامِ دِينًاَوْ

اسلام دین ما است و

بِمُحَمَّدٍ نَبِيًّاَوْرَسُولًا

محمد صلی الله علیه وسلم، نبی و رسول ما است

هنوز هم متلاطم گردیده و بتأسی از دستورات رب العزت که ارشاد فرموده (وجاهدوا فی الله حق جهاده آیه ۷۸ سوره حج) یعنی جهاد کنید برای خداوند (ح) طوریکه شایسته اوست. جهاد حق علیه باطل را در پرتو ارشادات عالی تعالیم اسلام ادامه دهیم و مشعل فروزان دانش اسلامی را در مسله جهاد علمی و مسلحانه تقویه نماییم.

هموطنان عزیز شما مسبوق هستید که شاگردان عرفان اسلام از دوتنوع کتب مربوط دو اتحاد اسلامی قبلی مستفید بودند رهبران محترم تمام تنظیم ها به منظور جلو گیری از تشتت افکار فرزندان مجاهدین علم دوست و سربکف افغانستان درین او اخر به مسئولین تعلیم و تربیه مربوطه خود صلاحیت و هدایت دادند تا از تمام مضامین و علوم شامل نصاب تعلیمی برای صنوف مختلف یک نوع کتب طبع و به دسترس فرزندان مجاهدین و مهاجرین قرار بدهند که از نظر محتوا و مفهوم به دین مقدس اسلام شریعت غزای محمدی و مذهب مذهب حنفی مغایرت نداشته و مورد قبول تمام اقشار مجاهد و مهاجر مسلمان افغانستان عزیز باشد.

به این اساس شورای عالی هم آهنگی تعلیم و تربیه تشکیل گردید و مورد تأیید همه رهبران محترم قرار گرفت.

شورای عالی هم آهنگی تعلیم و تربیه مذکور اداره مرکز تعلیمی افغانستان را تأسیس نموده که دارای شعبات ذیل (مدیریت نصاب تعلیمی، مدیریت تدریسی و نظارات، مدیریت پلان، و ارتباط خارجی، مدیریت اجرایی، مدیریت مالی، مدیریت تربیه معلم، و مدیریت سوادآموزی) میباشد.

منسوبین این مرکز را متخصصین تعلیم و تربیه و اشخاص مجرب از تمام تنظیم های جهادی تشکیل میدهند که مجدانه و متحدانه در مورد پیاده کردن تعلیم و تربیه اسلامی و توحید نمودن نصاب تعلیمی سعی و مجاهدت

بی شائبه مینمایند

بعد از بحث و مشوره متخصصین نصاب تعلیمی در مورد تهیه کتب درسی مضامین مختلفه به این نتیجه رسیدند که نظر به شرایط دشوار جهادی و عدم وقت کافی کتب درسی مضامین مختلفه دو اتحاد اسلامی را که قبلا طرف استفاده بود باهم مقایسه و مطالب اهم آنرا با در نظر داشت دشواری قید زمان تدریس در عالم مجاهدت و مهاجرت انتخاب نمایند.

لذا مدیریت نصاب تعلیمی مرکز تعلیمی افغانستان مسرت دارد که موقع یافت تا تمام کتب مضامین مختلفه درسی تنظیم های جهادی را که از طریق نصابهای تعلیمی مختلفه طبع شده بود مقایسه نمود. مطالب و عناوینی را که از نقطه نظر سطح دانش شاگردان و شرایط جهادی از نگاه تعلیم و تربیه سهل تر و آموزنده تر بود انتخاب و در معرض چاپ قرارداد.

اسلام مع الاکرام

مدیریت نصاب تعلیمی اداره مرکز تعلیمی افغانستان

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

رهنمایی برای معلم :

- ۱- معلم صاحب در وقت داخل شدن به صف السلام علیکم بگوید .
- ۲- معلم صاحب باید بداند بهم نمودن نظم و فضای آرام برای تدریس از یک قصه کوتاهی محیطی یا خبر که بر سویی شاگردان مناسب باشد بگیرد .
- ۳- معلم صاحب قبل از شروع درس حاضری شاگردان بگیرد .
- ۴- معلم صاحب در شروع درس بگوید *بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ* بگوید .
- ۵- معلم صاحب درس گذشته را ارزیابی ، تکرار و وظیفه خانگی شاگردان را اصلاح نماید .
- ۶- معلم صاحب در پیدا نمودن صف و عنوان درس جدید با شاگردان کمک نماید .
- ۷- معلم صاحب باید مطابق سویی شاگردان تدریس نماید .
- ۸- معلم صاحب باید عنوان و مطالب مهم درس جدید را بالای تخته سیاه صنف بنویسد و چندین دفعه تکرار و بالای شاگردان شوق و تمرین نماید .
- ۹- معلم صاحب باید در تدریس از مواد محیطی استفاده نموده و به شاگردان در درس سبب فعال برسد .
- ۱۰- معلم صاحب در افر در درس به شاگردان موقع سوال نمودن را داده و به سوالات آن با پیشانی باز جواب بگوید .
- ۱۱- معلم صاحب به شاگردان وظیفه خانگی بدهد .
- ۱۲- معلم صاحب در مورد مشکلات شاگردان در صورت امکان با اولیای شاگردان تماس بگیرد .

ARTC

B

6.421

IUA

1121 v.2

طبع هشتم

سال طبع سنبله ۱۳۶۸ تعداد طبع (۱۰۰۰۰)

مدیریت نصاب مرکز تعلیمی

ا
الله جل جلاله

الله جل جلاله یک است

معلم صاحب پرشگردان بگوید که باشنیدن نام الله، «جل جلاله» بگویند.

حضرت محمد ﷺ

(ج ۱)
حضرت محمد رسول خداست

مسلم صاحب پیش گردان بفرمانند که در وقت گرفتن نام پیغمبر صلی الله علیه وسلم بگویند.

قرآن شریف

قرآن مجید کتاب اللہ (ج) است

ماہ قرآن کریم ایمان دایم

-
- ۱- معلم صاحب شاگردان را به احترام کتاب مقدس الهی متوجہ سازد.
  - ۲- معلم صاحب در قیمت گرفتن نام قرآن شریف، قرآن کریم و قرآن مجید به شاگردان معلومات دبد که کلمات شریف، کریم و مجید از صفات کتاب مقدس الهی می باشد.

باب مسجد می رود

باب قرآن شریف می خواند

معلم صاحب آداب داخل شدن به مسجد شریف را به اطفال بیفهماند.

پنج

اسلام پنج بنا دارد

پنج وقت نماز فرض است

مدرس صاحب شاکردان را به دین بین اسلام تشویق و فضیلت ادای پنج وقت نماز را به آنها تشریح نماید. و نیز فرض را تعریف نماید.

ت

تفنگ

جواد برای مجاهد تفنگ آورد.

لالا به مجاهد ترپوز داد

معلم صاحب یک قصه جدید مجاهدین را قبل از شروع درس بسوی بسیار ابتدائی و ساده بشگردان بیان کند.

ث ثواب

پرسان مریض ثواب دارد

وارث برادر عثمان است

مسلم صاحب شاگردان را به رویه خوب اسلامی و پرسان مریض تشویق کند.

ج

جهاد

جهاد فرض است

مامای من به جهاد رفت

کاکایم به مجاهد آب داد

حج کردن فرض است.

کاکای اسد حج می رود.

پدر حامد حاجی است.

خ

خواب

من هر روز وقت نماز از خواب می‌خیزم.
خلقی با دپرچی ما تا وقت از خواب می‌خیزند
و نماز نمی‌خوانند.

مدرس صاحب چهره‌های شوم خلقی با دپرچی ما را به‌ش گردان واضح سازد.

ح

چهار

کتاب های خداوند چهار است .

ما چهار یار پیغمبر صلی الله علیه و آله را دوست داریم .

مدرس صاحب اسمای مبارک چهار کتاب و چهار یار را به شاگردان یاد می‌آموزاند .

د

دین

دین ما اسلام است

روس دشمنان دین اسلام هستند

مدرس صاحب چهره حقیقی روس های کافر و ظالم را بشاگردان بر ملا کند .

ذ

ذِکْر

یاد کردن الله را ذکر می گویند.

مسلمانان ذکر الله را میکنند.

ذکر خداوند ثواب دارد.

روزه

روزه گرفتن در ماه مبارک رمضان فرض است.

بنای سوم اسلام روزه است.

روزه به صحت فایده دارد.

مدرس صاحب از مفاد روزه بقدر فهم طلاب متعلقات دید.

ز زکوة

زکوة بنای چهارم اسلام است .

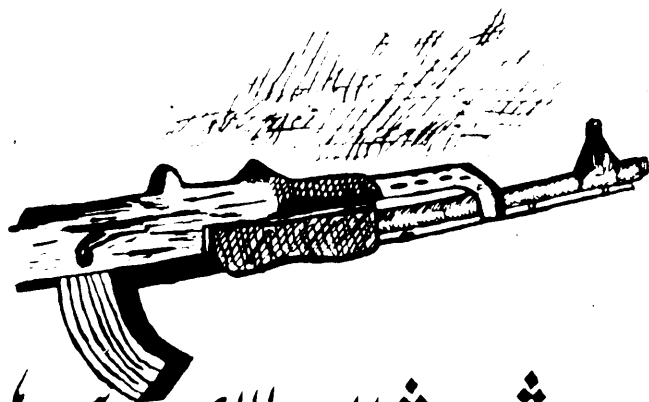
زکوة بالای مسلمان غنی^۱ فرض است .

زکوة به مسلمانان نادر داده می شود .

معلم صاحب فائده های زکوة را به طلاب بفرماید .
معلم صاحب رسم الخط عنوان زکوة را به طلاب بفرماید .
غنی = شخص پول دار و سرمایه دار ۱۵

مژده

مری مجاہدین مثل نزالہ بالای روس ہا

می بارد .

برادرم مژده داد کہ روس ہا در

وطن ما شکست می خورند .

من سبزی را خوش دارم.

خوردن سبزی بسیار فائده دارد.

سبزیجات باید پاک شسته شوند.

معلم صاحب در مورد مفاسد سبزیجات و طریقی شستوی آنها بهمانی نماید.

شاکر

شاکر با شمشیر جهاو می کند .
شاکر از شکست روس با خوشحال می شود .
شاکر روس با در وطن با شکست خوردند .

معلم صاحب از شکست روس با در وطن با مطابق فہم شاکر دان معلومات مختصر دید

ص

صابر

برادر صابر به جهاد رفت .

صبور به مجاہدین نان داد .

صبر کردن ثواب دارد .

معلم صاحب در مورد فضیلت صبر پیش گردان مختصر معلومات دهد .

ض

ضرر

ضرر رسانیدن گناه وارود.

بچه خوب به کسی ضرر نمی رساند.

مسلمان باید به کسی ضرر نرساند.

مسلم صاحب به شاکردان بفهماند که ضرر رساندن یک گناه بزرگ است که از آن باید اجتناب کرد.

طالب

طالب یک شاگرد خوب است.

طلب علم بر مرد وزن مسلمان فرض است.

طارق در مدرسه علم می آموزد.

ظ

ظلم

ظلم کردن حرام است.

روس با ظالم هستند.

بابا ظالمان جهاد می کنیم.

مدرس صاحب در قسمت ظالم و مظلوم مطابق سوره شاکر و ان مسلمات و غیره.

ع

علم

در مدرسه علم را یاد می گیریم.

معلم صاحب بیا علم را یاد می دهد.

هر متعلم معلم خود را احترام می نماید.

غ

غازی

غازیان در جهاد اللہ اکبر می گویند.

مجاہدین با دشمنان اسلام غزای کنند.

مسلمانان غلامی کسی را قبول نمی کنند.

درس صحابہ راجع بہ غزوات غلامی بہ مشاگردان معلومات ساده و بد.

ف

فرمان

قرآن شریف فرمان اللہ ﷻ است.

ما بہ فرمان اللہ ﷻ ایمان داریم.

فرید قرآن کریم می خواند.

مدرس صاحب راجع بہ فرمان بہ سوییہ شاکردان معلومات دہد.

ق قصه

قاسم به قصه های جهاد بسیار شوق دارد.
بابایم هر شب برای ما قصه های مجاهدین را میکند.
ما از خداوند اتفاق مجاهدین اسلام را می خواهیم.

معلم صاحب یک قصه علیات متهمانه مجاهدین را به شگردان گوید.

ک

کار

• مادر شروع کار نیک بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ می گوئیم .

• کار کردن به امر خداوند عبادت است .

• بایتمان کمک کردن کار هر مسلمان است .

معلم صاحب در قسمت کمک و معاونت بایتمان و فایس های شبدها به شاگردان توصیه نماید .

در بهار گل ها سبزی شوند .

درخت ها برگ می کنند .

در باغ قسم قسم گل ها می باشند .

شاگرد خوب گل های باغ و مدرسه را نمی کند .

مدرس صاحب در قیمت آداب معاشرت و گشت و گذار در باغ های عمومی و مزرکها بایت بدو .

ل

لبلیو

لبلیو شیرین است .

دوستان لبلیو را گشت می کنند .

از لبلیو بوره ، قند و شربی های رنگ

رنگ ساخته می شود .

در کابل و بغلان لبلیو کاشته می شود .

م مجاهد

امام اعظم رحمته اللہ علیہ یک عالم و مجاہد بزرگ بود.
ما به مذہب امام اعظم رحمته اللہ علیہ ہستیم .
مجاہد در راہ اللہ جہاد می کند .
خداوند اے مجاہدین و مہاجرین کمک می کند .

معلم صاحب راجع بہ شخصیت والا و برازندہ عالم اسلام حضرت امام اعظم رحمۃ اللہ علیہ بشاگردان معلومات شاد ہند .

ن نام

نام دین ما اسلام است .

اللّه جل جلاله نودونه نام دارد .

پیغمبر ما حضرت محمد صلی الله علیه وسلم نام دارد .

پیغمبر ما حضرت محمد اص نام های دیگر نیز دارد .

معلم صاحب بقدر فهم طلاب چند اسم مبارک خداوند جل جلاله و نام های دیگر پیغمبر را به شاگردان یاد آورده شود .

- افغانستان هوای خوب دارد .
- مجاهدین وطن ما را در دنیا مشهور ساختند .
- مردم مسلمان ما کونست ما را شکست می دهند .
- مجاهدین وطن عزیز خود را آزادی سازند .

۱- مدرس صاحب نقش افغانستان را در صف با خود آورده بر شاگردان معرفی به ارد .
۲- مدرس صاحب چهره کشیف کونستار را به شاگردان معرفی به ارد .

ه

هوا

هوای صبح صاف می باشد.
در هوای پاک و صاف کار و تفریح

فایده دارد.

در هوای صاف درس خوب یاد

گرفته می شود.

ع قرائت

- من هر روز قرآنکریم را قرائت می‌کنم.
- در وقت قرائت قرآنکریم سخن نم‌ی‌زنم.
- شنیدن قرائت قرآنکریم واجب است.
- ما حالا کتاب های دری و پشتو را قرائت کرده می‌توانیم.

یک

ما مسلمانان به خدای یگانه ﷻ ایمان داریم .

ما اُمت یک پیغمبر ﷺ می باشیم .

ما مسلمانان پیروان یک قانون اسلامی هستیم

مالک ما خداوند ﷻ، پیشوای ما حضرت محمد ﷺ

کتاب ما قرآن کریم و قبله ما کعبه شریفه است

معلم صاحب بهشت گردان درس توحید . اتحاد و اتفاق را چنین بفرمانده که : خدای مالک . پسر مالک .
کتاب مالک ، قبله مالک و مذبح مالک است .

الفبای درسی

ا	ب	پ	ت
ث	ج	چ	ح
خ	د	ذ	ر
ز	ژ	س	ش

ظ	ط	ض	ص
ق	ف	ع	ع
م	ل	گ	ک
ع	ه	و	ن
ی			

یک سال دوازده ماه است .

یک ماه سی روز است .

در یک سال چهار فصل می آید، بهار،

تابستان، خزان، زمستان، هر

فصل سه ماه می باشد .

یک ماه چهار هفته می باشد .
یک هفته هفت روز است . شنبه
یکشنبه ، دوشنبه ، شنبه ، چهارشنبه
پنجشنبه ، جمع .

معلم صاحب کلمات ذیل را بلائی طلاب بحروف تجزیه و مشتق و تمرین نماید .

سال - چهار - فصل - چهار - هفته - ماه

اتحاد

اتحاد سبب خوشی اللہ ﷻ است .

در بین مسلمانان نفاق انداختن

کار شیطان است .

ما همه مجاهدین باید در یک صف بیزد و دشمنان

دین و وطن جهاد کنیم ، تا اللہ ﷻ

مارا کامیاب گرداند .

اللَّهُ تَمَامُ مُسْلِمَانِ جِهَانِ رَابِعَاتِ
وَاتْفَاقِ امْرُكُودِ اسْتِ .

مسلم صاحب کلمات ذیل را بالای طلاب بحروف تجزیه و مشق و تمرین نماید.
اتحاد - سبب - نفاق - جهاد - مجاہدین

ترانه اسلامی

ما مسلمان و مسلمان زاده ایم

ما خدا را بنده ایم تا زنده ایم

مصطفی صلی الله علیه و آله را پیرویم و اوستیم

ما به قرآن عز وجله خستادول داده ایم

ما مجاهد زاده ایم و مؤمنیم

در ره دین هر زمان سر داده ایم

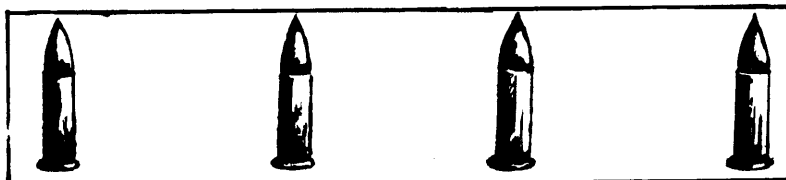
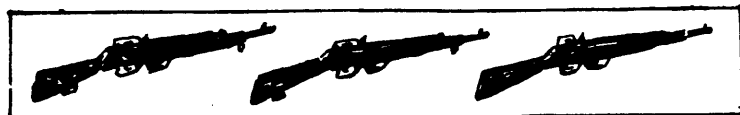
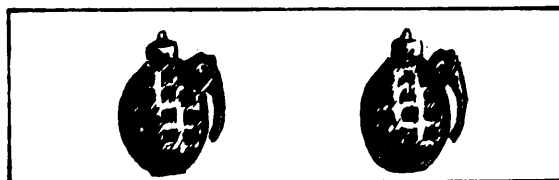
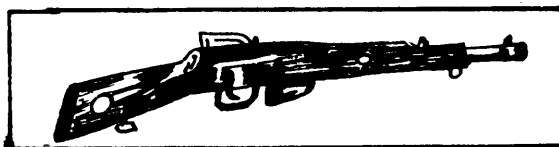
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

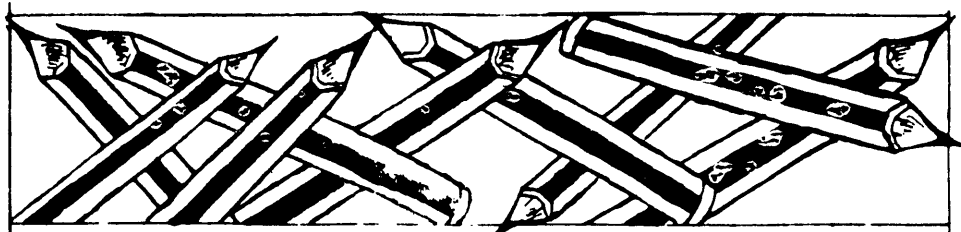
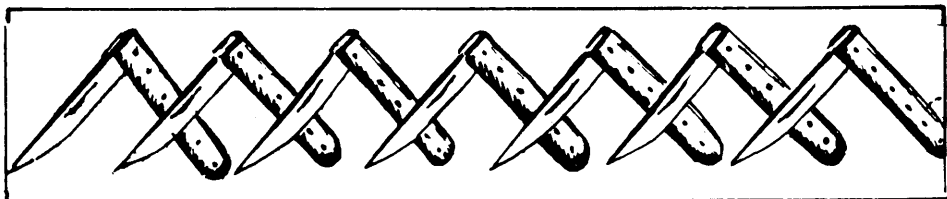
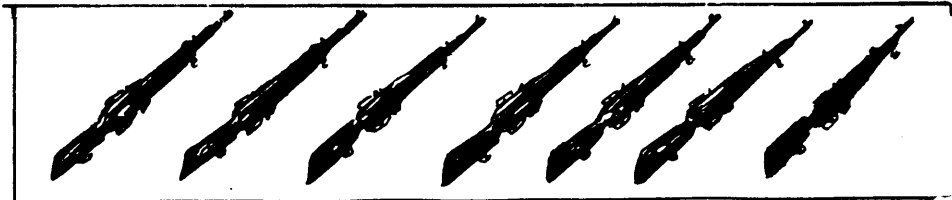
فصل اول

آموختن اعداد یک رقمی از صفر تا ۹، :

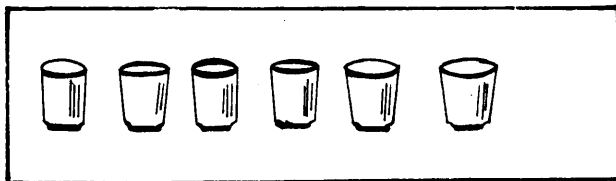
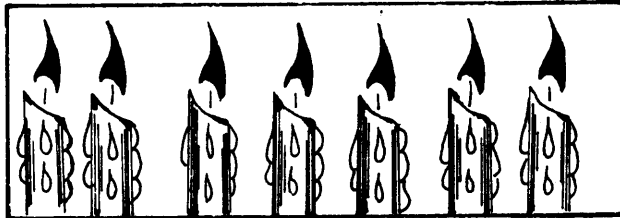
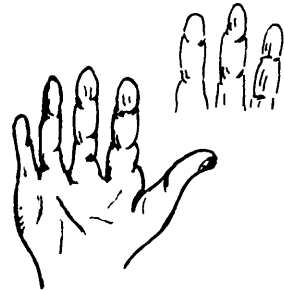
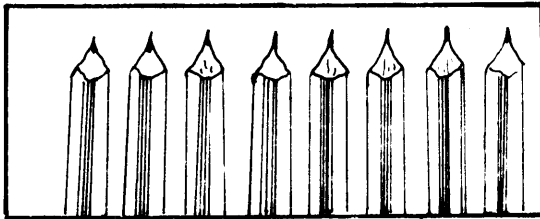
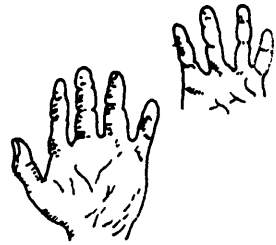
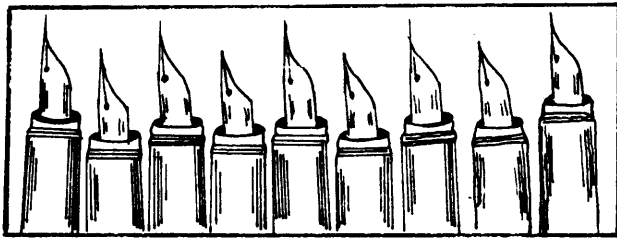
چوکات نامی ذیل نگاه کنید، چی چیز نامی بینید و در هر چوکات

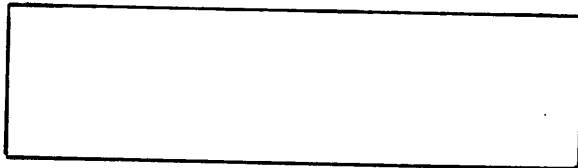
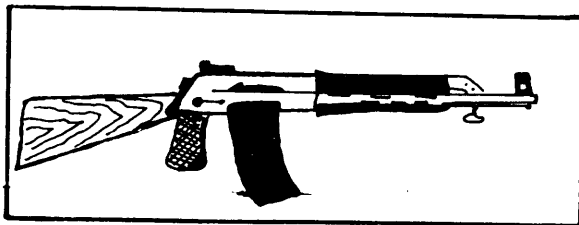
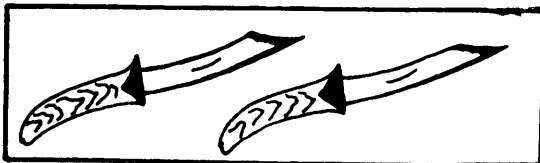
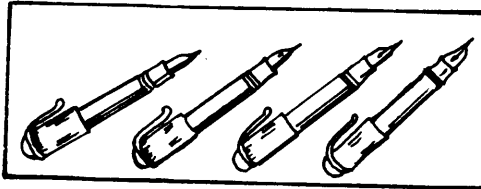
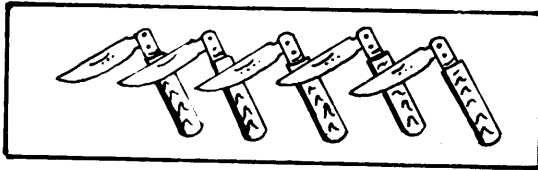
چند دانه نامی بینید :

حال به این چوکات نگاه کنید و برابر به تعداد اشیای داخل چوکات انگشتان تان را
بمسد نمایند.

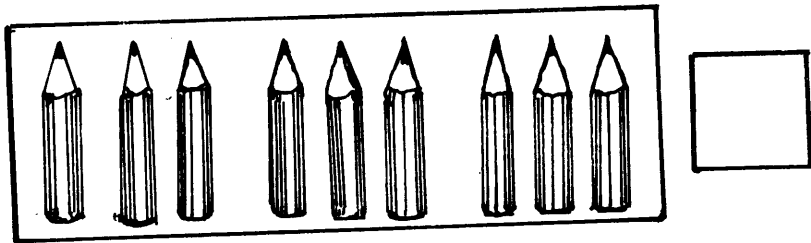

طریق نوشتن اعداد یک رقمی:

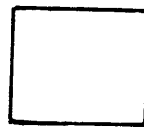
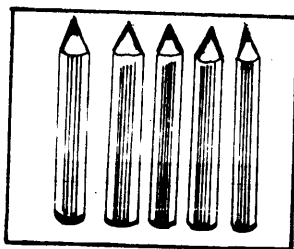
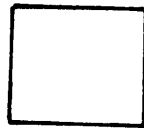
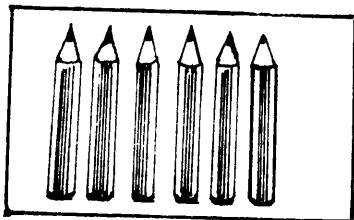
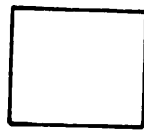
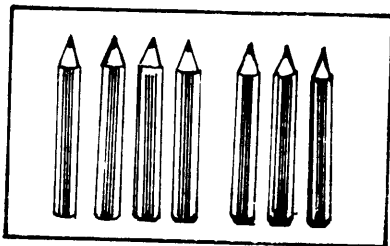
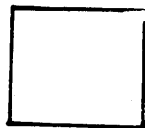
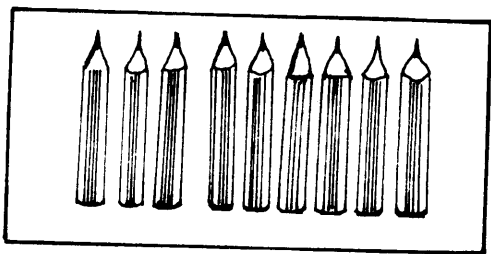
از اشکال بالا به آسانی فهمیده می شود که کوچکترین عدد یک رقمی عبارت از عدد (۰) و بزرگترین آن عدد (۹) می باشد. حال اگر به عدد (۹) عدد (۱) را اضافه کنیم عدد جدید دو رقمی بدست می آید که بنام عدد ده یاد شده و به این شکل نشان داده می شود (۱۰). این عدد را بنام کوچکترین عدد دو رقمی یاد میکنند.

اشیای داخل هر چوکات اِشمار نموده و عدد آنرا در خانه خالی مقابل چوکات بنویسید:

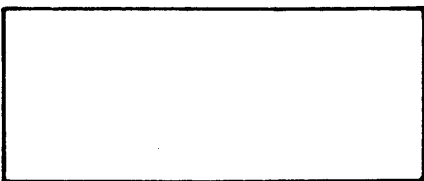
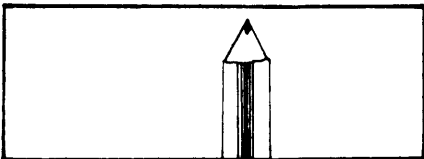
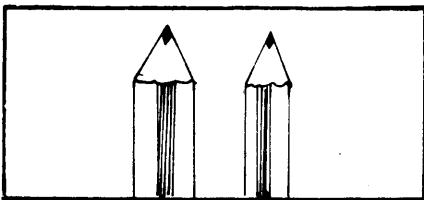
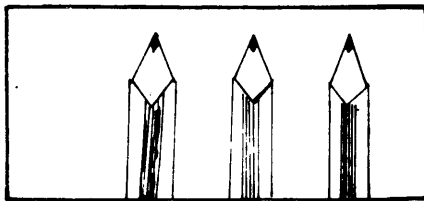
نوت: معلم صاحب ترتیب نوشتن اعداد را به شاگردان یاد دهد و آنرا بالای شان تکرار بنویسند.

معلم صاحب شمار نمودن را با استفاده از مواد محیطی مثل سنگیله، دانه های لوبیا، نخود و غیره بر شاگردان یاد دهد.

معلم صاحب پشگردان بفهماند همانطوریکه در مقابل هرست یا مجموعه یکعدد وجود دارد .
ست خالی نیز به یکعدد نشان داده می شود که عبارت از صفر است .

تمرین

- ۱- انگشتان دست راست خود را حساب کنید.
- ۲- انگشتان دست چپ خود را حساب کنید.
- ۳- انگشتان هر دو دست را حساب کنید.
- ۴- به رهنمایی معلم هر شاگرد «۱۰» شاگرد دیگر را حساب کند.
- ۵- هر شاگرد از «۱» تا «۱۰» اعداد را حساب کند.
- ۶- بالا تخته خود از یک «۱» تا ده «۱۰» اعداد را بنویسید.
- ۷- خانه های خالی جدول های ذیل را پر کنید.

۵		۳		۱
	۹		۷	

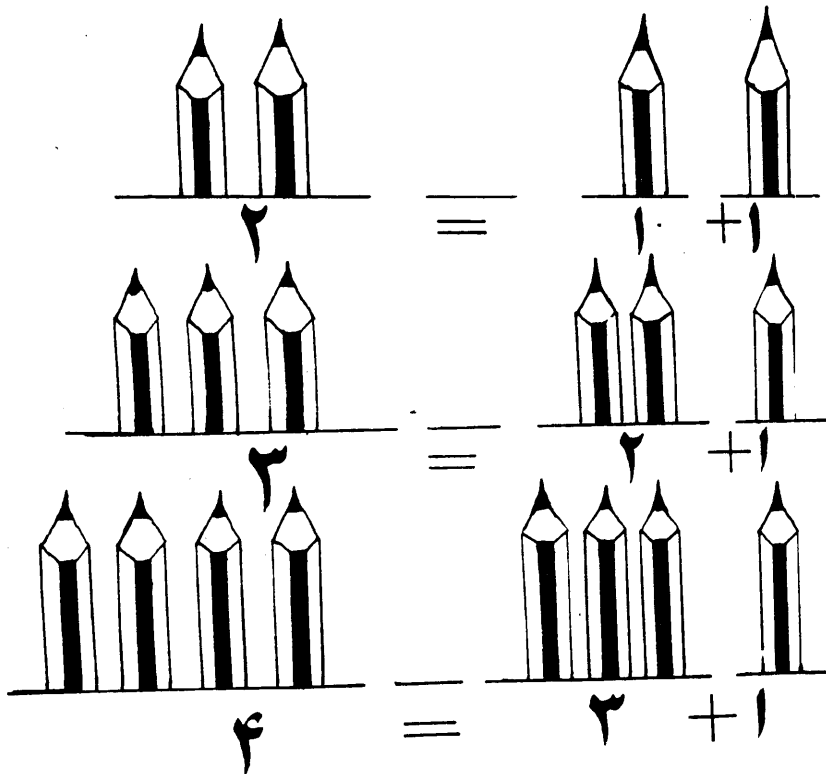
	۴		۲	
۱۰		۸		۶

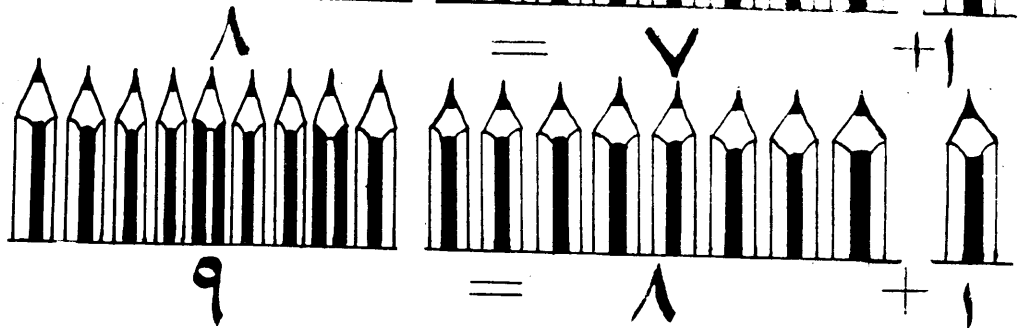
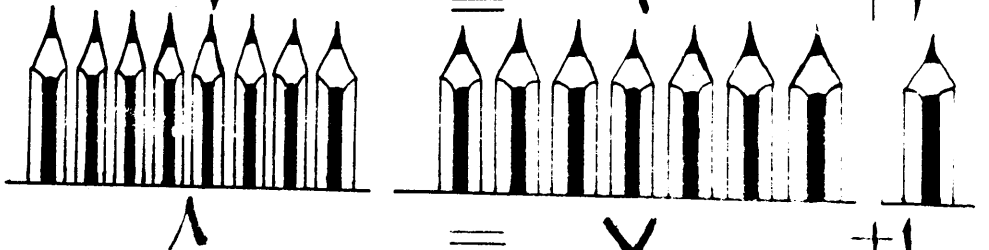
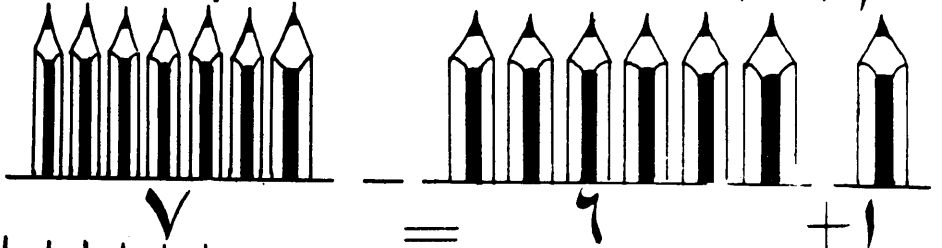
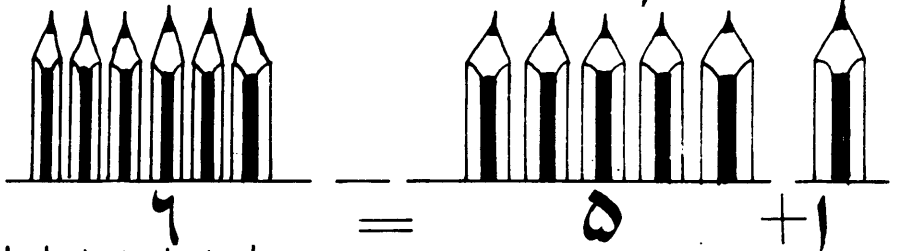
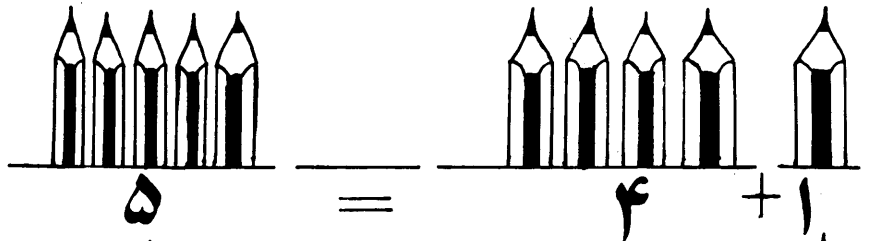
فصل دوم

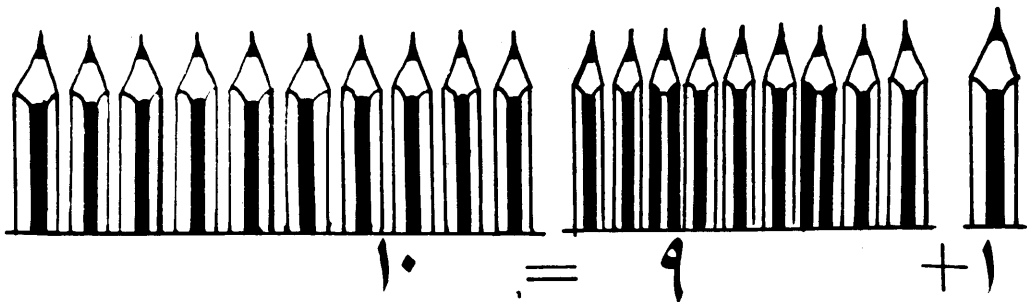
جمع کردن یا یکجا کردن

۱- جمع کردن اعداد یک رقمی که حاصل آن از (۱۰) اضافه نباشد:

۲- شناختن علامه های (+) و (=)

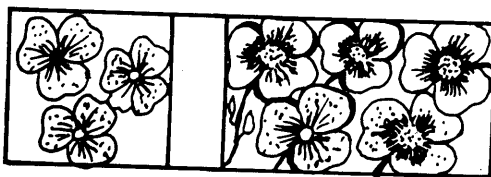
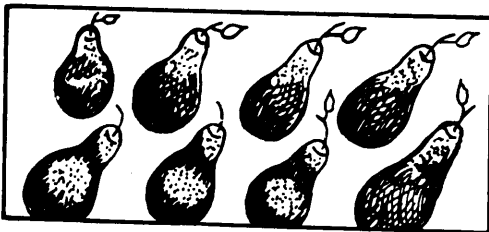
$$\begin{aligned} ۲ &= ۱ + ۱ \\ ۳ &= ۲ + ۱ \\ ۵ &= ۴ + ۱ \\ ۶ &= ۵ + ۱ \\ ۷ &= ۶ + ۱ \\ ۸ &= ۷ + ۱ \\ ۹ &= ۸ + ۱ \\ ۱۰ &= ۹ + ۱ \end{aligned}$$

معلم صاحب مثال های بالا را عمل کند.

تمرین :

اشیای ست های ذیل را حساب کنید و عدد مقابل ست
را به خانه خالی آن بنویسید .

سوالات پایین را حل کنید .

$$= 1 + 6$$

$$= 1 + 9$$

$$= 8 + 2$$

$$= 2 + 2$$

$$= 4 + 4$$

$$= 4 + 2$$

$$= 3 + 1$$

$$= 5 + 4$$

$$= 5 + 2$$

$$= 7 + 2$$

آموختن اعداد دورقمی از (۱۱) تا (۹۹) :

شما خواندن و نوشتن عدد (۱۰) را که کوچکترین عدد دورقمی است آموختید
حال میخواهیم طریق خواندن و نوشتن اعداد دورقمی بالاتر از (۱۰) را نشان دهیم .

اگر به عدد (۱۰) عدد (۱) علاوه کنیم عدد جدیدی بدست می آید که بنام
عدد یازده یادمی شود که از یکدانه (۱) و یکدانه (۱۰) تشکیل شده و به این شکل نشان
داده می شود (۱۱) .

$$11 = 1 + 10$$

اگر با عدد (۱۰) عدد (۲) را علاوه کنیم عدد جدیدی بدست می آید که بنام
عدد دوازده یادمی شود که از یکدانه (۱۰) و دودانه (۲) تشکیل شده و به این شکل
نشان داده می شود .

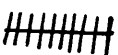

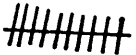

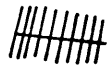

$$12 = 2 + 10$$

به همین قسم اگر یک ، یک علاوه کرده برویم به ترتیب اعداد دهم بدست می آید :

$$13 = 3 + 10$$

یکدانه (۱۰) و سه دانه (۳) عدد سیزده

عدد چهارده		+		یکدانه (۱۰)، و چهاردانه (۴)
۱۴ =	۴	+	۱۰	
عدد پانزده		+		یکدانه (۱۰)، و پنج دانه (۵)
۱۵ =	۵	+	۱۰	
عدد شانزده		+		یکدانه (۱۰)، و شش دانه (۶)
۱۶ =	۶	+	۱۰	
عدد هفده		+		یکدانه (۱۰)، و هفت دانه (۷)
۱۷ =	۷	+	۱۰	
عدد هجده		+		یکدانه (۱۰)، و هشت دانه (۸)
۱۸ =	۸	+	۱۰	
عدد نوزده		+		یکدانه (۱۰)، و نه دانه (۹)
۱۹ =	۹	+	۱۰	
عدد بیست		+		یکدانه (۱۰)، و ده دانه (۱۰)
۲۰ =	۱۰	+	۱۰	

دو دانه (۱۰) عد بیست و یک

ویکدانه (۱) $21 = 1 + 20$

به همین منوال میتوانیم اعداد ۲۲، ۲۳، ۲۴، ... را
 که بنام های بیست و یک، بیست و دو، بیست و سه، ... بیست و نه یاد
 می شود مانند قبل توسط بندل های ده تایی و یکتایی نشان دهیم. اگر به عدد (۲۹)
 که از دو دانه ده و ۹ دانه یک تشکیل شده عدد (۱) را علاوه نماییم، سه دانه ده
 بدست می آید که بنام عدد سی، یاد شد و به این شکل نشان داده می شود.

دو دانه ده عدد سی

ده دانه (۱) $30 = 10 + 10 + 10$

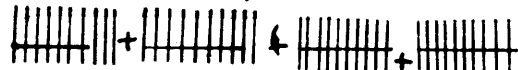
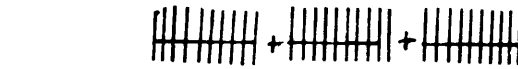
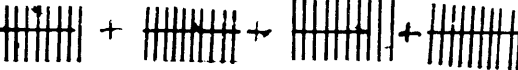
۳ دانه ده و عدد سی و یک

یکدانه یک $31 = 1 + 30$

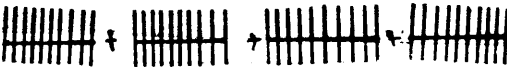
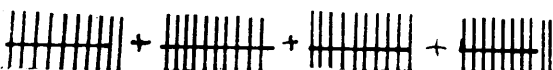
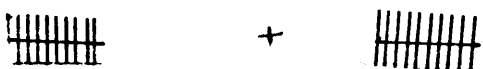
به همین شکل می توان اعداد ۴۰، ۵۰، ۶۰، ۷۰، ۸۰، ۹۰ تا ۹۹ را که بنام های
 اعداد چهل، پنجاه، شصت، هفتاد، هشتاد، نود و نود و نه یاد می شود

مانند فوق توسط بندل های ده تایی و یکتائی نشان داد طور مثال اعداد

(۹۸) و (۹۹) را در نظر گرفته چنین نشان می‌سیم :

نه دانه ده و عدود و هشت هشت دانه

یک $98 = 8 + 90$

نه دانه ده و عدود و نه دانه (۱)

$99 = 9 + 90$

اگر به عدد (۹۸) دقت کنیم از طرف راست بطرف چپ اولاً رقم (۸) نوشته شده که مفهوم هشت دانه (۱) را میدهد و خانه یا مرتبه را که ۸ در آن جا گرفت به نام مرتبه یکها یاد میکنند و رقم دوم آن عبارت از رقم (۹) است که مفهوم ۹ دانه ده را میدهد و مرتبه آنرا بنام

مرتبه دهم یا دینمایند یعنی هر رقمی که در این مرتبه جا گرفت باشد قیمت آن ده چند است .

به همین ترتیب عدد (۹۹) از ۹ دانه یک و ۹ دانه ده تشکیل شده است . حال اگر به عدد (۹۹) یک دانه (۱) را اضافه کنیم عدد جدیدی بدست می آید . که بنام عدد (صد) یاد شده و به این شکل نوشته می شود (۱۰۰) . همانطوریکه عدد (۱۰) با داشتن یک صفر کوچکترین عدد دو رقمی بود . عدد (۱۰۰) با داشتن دو صفر کوچکترین عدد سه رقمی به حساب می آید .

فصل سوم

اعداد ذیل را از یک الی صد «۱۰۰» بخوانید

۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱
۳۰	۲۹	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱
۴۰	۳۹	۳۸	۳۷	۳۶	۳۵	۳۴	۳۳	۳۲	۳۱
۵۰	۴۹	۴۸	۴۷	۴۶	۴۵	۴۴	۴۳	۴۲	۴۱
۶۰	۵۹	۵۸	۵۷	۵۶	۵۵	۵۴	۵۳	۵۲	۵۱
۷۰	۶۹	۶۸	۶۷	۶۶	۶۵	۶۴	۶۳	۶۲	۶۱
۸۰	۷۹	۷۸	۷۷	۷۶	۷۵	۷۴	۷۳	۷۲	۷۱
۹۰	۸۹	۸۸	۸۷	۸۶	۸۵	۸۴	۸۳	۸۲	۸۱
۱۰۰	۹۹	۹۸	۹۷	۹۶	۹۵	۹۴	۹۳	۹۲	۹۱

اعداد ذیل را از یک «۱» تا پنجاه «۵۰» بنویسید.

۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹
۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷
۳۲	۳۱	۳۰	۲۹	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵
۴۰	۳۹	۳۸	۳۷	۳۶	۳۵	۳۴	۳۳
۴۸	۴۷	۴۶	۴۵	۴۴	۴۳	۴۲	۴۱
			۵۰	۴۹			

تمرین :

خانه های خالی جدول ذیل را با اعداد مناسب پر نمایید.

	۹			۵				۱
۲۰			۱۷		۱۴		۱۲	
۳۰				۲۶				۲۱
		۳۸				۳۳		
	۴۹			۴۵				

از یک تا ده «۱۰» بنویسید.

// // ۲۰ // // // ۱ // //
// // ۲۵ // // // ۱ // //
// // ۳۰ // // // ۱ // //
// // ۳۵ // // // ۱ // //
// // ۴۰ // // // ۱ // //
// // ۴۵ // // // ۱ // //
// // ۵۰ // // // ۱ // //

فصل چہارم

جمع اعداد یک رقمی :

سوالات جمع :

$$\begin{array}{r} 8 \\ + 7 \\ \hline 15 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \\ + 6 \\ \hline 13 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \\ + 9 \\ \hline 13 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ + 9 \\ \hline 17 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \\ + 5 \\ \hline 14 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \\ + 4 \\ \hline 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \\ + 5 \\ \hline 14 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \\ + 9 \\ \hline 18 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ + 8 \\ \hline 16 \end{array}$$

جمع اعداد دو رقمی بایک رقمی که حاصل آن از ۲۰ اضافه نشود:

سوالات حل شده

$$\begin{array}{r} ۱۳ \\ + ۴ \\ \hline ۱۷ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۱۲ \\ + ۶ \\ \hline ۱۸ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۱۱ \\ + ۵ \\ \hline ۱۶ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۱۷ \\ + ۳ \\ \hline ۲۰ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۱۸ \\ + ۲ \\ \hline ۲۰ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۱۶ \\ + ۱ \\ \hline ۱۷ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۱۴ \\ + ۴ \\ \hline ۱۸ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۶ \\ + ۱۱ \\ \hline ۱۷ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۱۴ \\ + ۵ \\ \hline ۱۹ \end{array}$$

تمرین :

$$\begin{array}{r} 4 \\ + 3 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \\ + 8 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \\ + 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ + 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 13 \\ + 3 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \\ + 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 17 \\ + 3 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ + 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 11 \\ + 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 13 \\ + 8 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \\ + 7 \\ \hline \end{array}$$

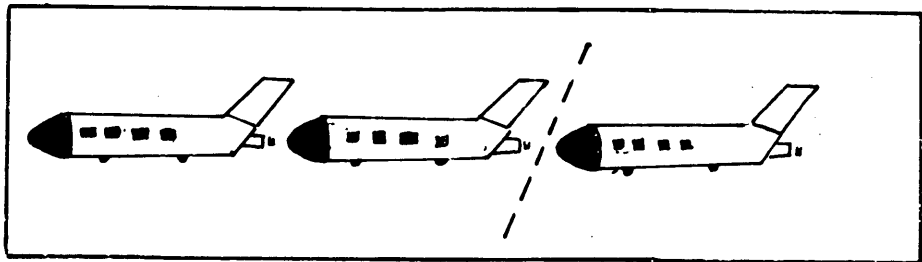
$$\begin{array}{r} 15 \\ + 4 \\ \hline \end{array}$$

فصل پنجم

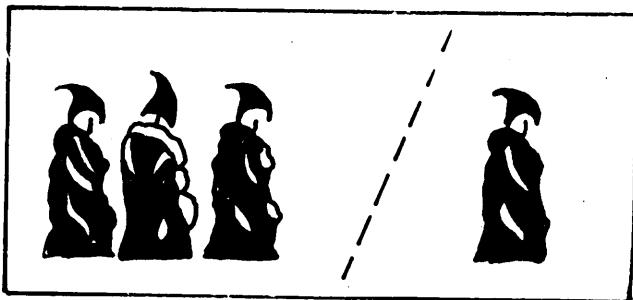
تفریق اعداد به کمک اشکال .

تفریق یا جدا کردن :

علامه «—» تفریق یا منفی

$$۲ = ۳ - ۱$$

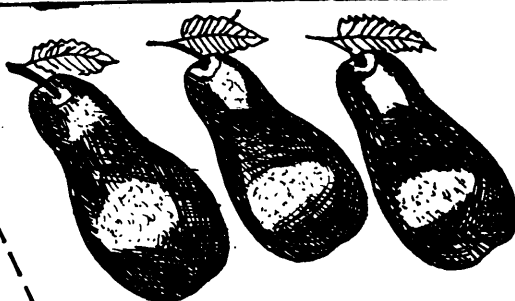
$$۴ = ۵ - ۱$$

شأنی معلم صاحب این علامه «بر» جدائی و این علامه «—» منفی را به شاگردان

شان دهد .

$$2 = 4 - 2$$

$$2 = 3 - 1$$

$$2 = 2 - 0$$

10

سوالات حل شده را بخوانید.

$$\begin{array}{r} 4 \\ - 1 \\ \hline 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ - 3 \\ \hline 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \\ - 5 \\ \hline 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \\ - 2 \\ \hline 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \\ - 1 \\ \hline 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \\ - 3 \\ \hline 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \\ - 3 \\ \hline 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \\ - 2 \\ \hline 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \\ - 1 \\ \hline 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \\ - 2 \\ \hline 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \\ - 4 \\ \hline 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ - 4 \\ \hline 4 \end{array}$$

تمرین :

$$= 2 - 3$$

$$= 1 - 3$$

$$= 2 - 4$$

$$= 3 - 5$$

$$= 2 - 2$$

$$= 3 - 8$$

$$= 2 - 10$$

$$= 1 - 9$$

$$= 2 - 5$$

$$= 4 - 6$$

$$= 5 - 7$$

$$= 4 - 4$$

$$= 1 - 2$$

$$= 2 - 3$$

$$= 3 - 4$$

$$= 2 - 5$$

$$= 3 - 6$$

$$= 2 - 7$$

$$= 3 - 9$$

$$= 1 - 6$$

$$= 2 - 7$$

$$= 5 - 8$$

$$= 6 - 9$$

$$= 2 - 2$$

خانه های خالی را پر کنید!

$$9 = 1 - \square$$

$$5 = 4 - \square$$

$$2 = 2 - \square$$

$$\square = 2 - 6$$

$$\square = 4 - 7$$

$$\square = 8 - 8$$

$$2 = \square - 4$$

$$0 = \square - 3$$

$$2 = \square - 3$$

$$3 = \square - 8$$

$$\square = 4 - 9$$

$$2 = 5 - \square$$

$$3 = 7 - \square$$

$$\square = 6 - 6$$

$$4 = 3 - \square$$

$$1 = \square - \square$$

فصل ششم

اعداد ذیل را از یک «۱» تا صد «۱۰۰» بنویسید.

۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱
۳۰	۲۹	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱
۴۰	۳۹	۳۸	۳۷	۳۶	۳۵	۳۴	۳۳	۳۲	۳۱
۵۰	۴۹	۴۸	۴۷	۴۶	۴۵	۴۴	۴۳	۴۲	۴۱
۶۰	۵۹	۵۸	۵۷	۵۶	۵۵	۵۴	۵۳	۵۲	۵۱
۷۰	۶۹	۶۸	۶۷	۶۶	۶۵	۶۴	۶۳	۶۲	۶۱
۸۰	۷۹	۷۸	۷۷	۷۶	۷۵	۷۴	۷۳	۷۲	۷۱
۹۰	۸۹	۸۸	۸۷	۸۶	۸۵	۸۴	۸۳	۸۲	۸۱
۱۰۰	۹۹	۹۸	۹۷	۹۶	۹۵	۹۴	۹۳	۹۲	۹۱

جمع اعداد دو رقمی و یک رقمی.

سوالات حل شده ذیل را بخوانید.

$$\begin{array}{r} 17 \\ + 4 \\ \hline 21 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 14 \\ + 5 \\ \hline 19 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 11 \\ + 3 \\ \hline 14 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 22 \\ + 3 \\ \hline 25 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 \\ + 2 \\ \hline 22 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ + 7 \\ \hline 19 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 29 \\ + 3 \\ \hline 32 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 27 \\ + 1 \\ \hline 28 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 26 \\ + 3 \\ \hline 29 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 26 \\ + 4 \\ \hline 30 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 22 \\ + 4 \\ \hline 26 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 \\ + 2 \\ \hline 22 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25 \\ + 9 \\ \hline 34 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 26 \\ + 7 \\ \hline 33 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 18 \\ + 4 \\ \hline 22 \end{array}$$

جمع اعداد دورقمی با دورقمی که حاصل آن از ۵۰، اضافه نباشد:

$$\begin{array}{r} 17 \\ + 13 \\ \hline 30 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 14 \\ + 12 \\ \hline 26 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ + 11 \\ \hline 23 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 27 \\ + 12 \\ \hline 39 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25 \\ + 12 \\ \hline 37 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 22 \\ + 21 \\ \hline 43 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 30 \\ + 16 \\ \hline 46 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 \\ + 10 \\ \hline 30 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 32 \\ + 13 \\ \hline 45 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 27 \\ + 22 \\ \hline 50 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 40 \\ + 10 \\ \hline 50 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 35 \\ + 15 \\ \hline 50 \end{array}$$

تمرین:

سوالات ذیل را حل کنید:

$$\begin{array}{r} 22 \\ + 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25 \\ + 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 15 \\ + 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 11 \\ + 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 29 \\ + 21 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 18 \\ + 14 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ + 15 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 44 \\ + 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ + \square \\ \hline 15 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \\ + \square \\ \hline 14 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ + \square \\ \hline 12 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 24 \\ + 14 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 29 \\ + 12 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 34 \\ + 14 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 26 \\ + 24 \\ \hline \end{array}$$

تفریق اعداد ایک رقمی از دو رقمی :

$$\begin{array}{r} 12 \\ - 6 \\ \hline 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ - 5 \\ \hline 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ - 4 \\ \hline 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 16 \\ - 5 \\ \hline 11 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 15 \\ - 3 \\ \hline 12 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 14 \\ - 4 \\ \hline 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 38 \\ - 6 \\ \hline 32 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25 \\ - 5 \\ \hline 20 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 18 \\ - 5 \\ \hline 13 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 48 \\ - 9 \\ \hline 39 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 45 \\ - 3 \\ \hline 42 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 43 \\ - 8 \\ \hline 35 \end{array}$$

تفریق اعداد دورقمی از دورقمی :

$$\begin{array}{r} 28 \\ -18 \\ \hline 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25 \\ -15 \\ \hline 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 \\ -10 \\ \hline 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 38 \\ -26 \\ \hline 12 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 35 \\ -24 \\ \hline 11 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 33 \\ -12 \\ \hline 21 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 49 \\ -27 \\ \hline 22 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 46 \\ -16 \\ \hline 30 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 44 \\ -22 \\ \hline 22 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 50 \\ -40 \\ \hline 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 50 \\ -30 \\ \hline 20 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 50 \\ -20 \\ \hline 30 \end{array}$$

تمرین
سوالات تفریق ذیل را حل کنید.

$$\begin{array}{r} 15 \\ -7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ -5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ -4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 22 \\ -12 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 19 \\ -7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 18 \\ -5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 30 \\ -15 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 29 \\ -14 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25 \\ -12 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 45 \\ -16 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 47 \\ -22 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 37 \\ -17 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 28 \\ - \square \\ \hline 20 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 \\ - \square \\ \hline 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 11 \\ - \square \\ \hline 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ - 8 \\ \hline 20 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ - 2 \\ \hline 14 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ - 5 \\ \hline 4 \end{array}$$

سوالات جمع و تفریق اعداد دو رقمی :
سوالات ذیل را حل کنید :

$$\begin{array}{r} 24 \\ - 22 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 22 \\ + 15 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 14 \\ + 17 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25 \\ + 15 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ + 16 \\ \hline 31 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25 \\ - \square \\ \hline 11 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 45 \\ - \square \\ \hline 22 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 22 \\ + 14 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ - 10 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 22 \\ + 14 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25 \\ - \square \\ \hline 12 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 27 \\ + \square \\ \hline 50 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 45 \\ - \square \\ \hline 22 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 22 \\ - 17 \\ \hline \end{array}$$

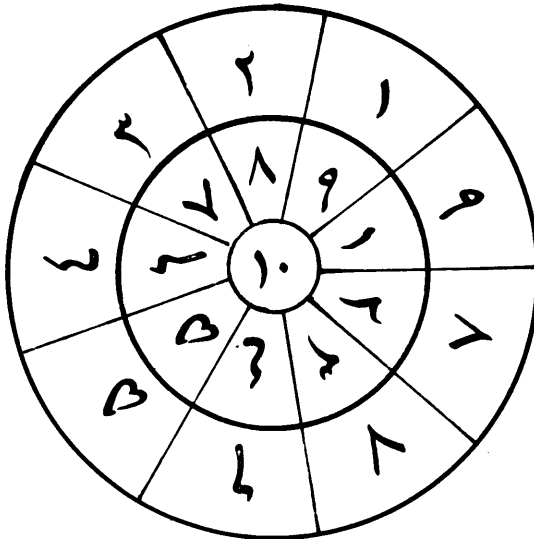
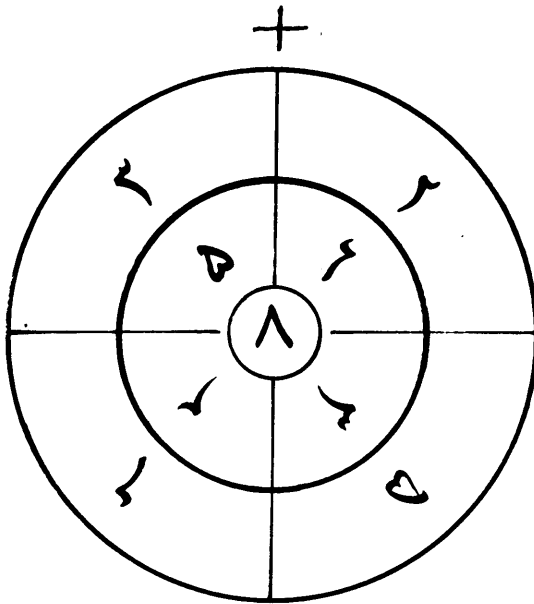
$$\begin{array}{r} 27 \\ - 14 \\ \hline \end{array}$$

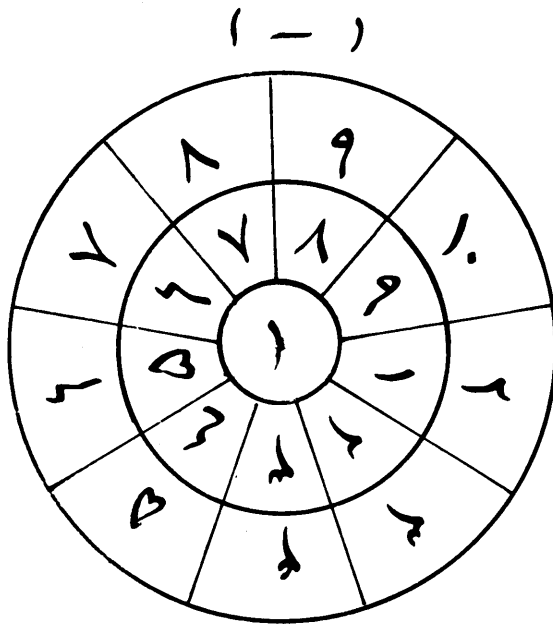
$$\begin{array}{r} 22 \\ - \square \\ \hline 12 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25 \\ + \square \\ \hline 50 \end{array}$$

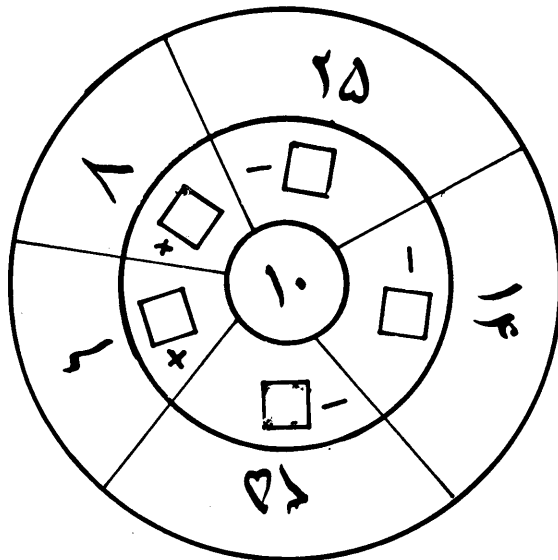
$$\begin{array}{r} \square \\ - 14 \\ \hline 14 \end{array}$$

تمرین : (+ -)

اهداف نصاب تعلیمی مرکز تعلیمی افغانستان

هدف عمومی: توحید نمودن نصاب تعلیمی تمام تنظیم های جهادی و بوجود آوردن تعلیم و تربیه خاص و جامع اسلامی که ضد هر نوع باطل پرستی و بدعت ها بوده و همچنین استحکام بخش مفاهیم و قوانین کلی اسلامی در جامعه اسلامی افغانستان باشد.

هدف خصوصی: تدریس توحید و وحدانیت به سپاهیان اسلام و رهروان راه حقیقت است تا متمسک سنن و قوانین عالی و معتول شرع انور طور دایم و قایم گردند این نصاب متضمن آسایش و سواد اسلامی با در نظر داشت و جایب و شرایط جهادی، فلسفی، اقتصادی، فرهنگی، تخنیکي، مدنی و معیشتی بوده و در عین حال ممثل پیوند و اتصالات ناگستنی با جهان اسلام و مبین فلسفه مقدس اسلام عزیز می باشد.

هدف نهائی: اعلای کلمه الله، نشان دادن عظمت و شان اسلام به جهانیان اضمحلال کمونیزم در افغانستان و جهان و مبارزه با طاغوطیان زمان بر اساس مبانی و اصول قوانین قرآن عظیم الشان شریعت غرای محمدی و فقه حنیف حنفی در راه حصول رضای خداوند (ج) می باشد.

((وَمِنَ اللّٰهِ التَّوْفِیْقُ))

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**